

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

przeprowadzonej w Szkole Podstawowej w Wietrznie w roku szkolnym 2020/2021

Przedmiot ewaluacji: Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.

Cel ewaluacji wewnętrznej: Sprawdzenie, jakie są działania i efekty realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego?

1. Zespół ewaluacyjny:

- Agnieszka Kuliga -przewodnicząca zespołu
- Joanna Braja
- Augustyn Bozentka
- Katarzyna Dziadowicz
- Elżbieta Giemza
- Agnieszka Lajdanowicz
- Agnieszka Kijowska

2. Charakterystyka wymagania:

Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Zasady zachowania i wzajemnych relacji w szkole lub placówce są ustalone i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły oraz rodziców. W szkole lub placówce, wspólnie z uczniami i rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje, gdy zachodzi taka potrzeba.

3. Cel ewaluacji wewnętrznej:

Ocena, czy szkoła realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne – w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. Ocenia się ich skuteczność, a w razie potrzeb – modyfikuje. Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Zasady zachowania i wzajemne relacje w szkole lub placówce są ustalone i przestrzegane

przez uczniów, pracowników szkoły oraz rodziców. Pozyskanie informacji na temat bezpieczeństwa w szkole wśród uczniów i nauczycieli oraz skali i typu zagrożeń występujących na terenie szkoły.

4. Pytania kluczowe:

- W jaki sposób odbywa się planowanie procesów wychowawczo-profilaktycznych?
- Jaka jest efektywność planowanych działań wychowawczo-profilaktycznych?
- Jakie są efekty działań nauczycieli i specjalistów w zakresie wychowania i profilaktyki?
- Czy w szkole respektowane są normy społeczne wśród uczniów, nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły?
- Czy relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu?
- Czy uczniowie znają normy społeczne?
- W jaki sposób i kiedy uczniowie dowiadują się, jakich zachowań się od nich oczekuje?
- Jakie są sposoby reagowania i wyciągania konsekwencji za nieprzestrzeganie lub naruszanie norm społecznych i zasad bezpieczeństwa w szkole?
- Jakie jest źródło i skala bezpieczeństwa lub jej braku wśród uczniów, nauczycieli, personelu szkoły i jakich dotyczy zachowań?
- Czy podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne są efektywne i wpływają na zmniejszenie/eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

5. Kryteria ewaluacji:

- Szkolny system oddziaływań wychowawczych jest spójny i uwzględnia potrzeby uczniów.
- Uczniowie aktywnie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw.
- Plany i modyfikacje działań wychowawczych są adekwatne do potrzeb uczniów. Uczniowie uczestniczą w planowaniu i modyfikacji działań wychowawczych podejmowanych w szkole.
- Analizuje się działania wychowawcze podejmowane w szkole.

- Wnioski z analiz są wykorzystywane do modyfikacji działań wychowawczych.

6. Metody / techniki badawcze:

- Ankieta dla uczniów.
- Ankieta dla rodziców.
- Ankieta dla nauczycieli, pracowników szkoły.
- Wywiad z dyrektorem.
- Analiza dokumentacji.
- Obserwacja placówki.

7. Metody:

a) Ilościowe: ankiety.

b) Jakościowe: analiza dokumentacji, wywiad i obserwacja.

8. Grupy badawcze: uczniowie, rodzice, wszyscy nauczyciele, dyrektor, pracownicy szkoły.

9. Osoby odpowiedzialne: zespół ewaluacyjny.

10. Analiza materiału badawczego.

10.1 Opracowanie wyników ankiety przeprowadzonej wśród uczniów:

- Zdecydowana większość uczniów stwierdziła, że przestrzeganie zasad właściwego zachowania w szkole jest ważne. Odpowiedzi „tak” udzieliło 85,7% ankietowanych. 14,3% było zdania, że nie jest to ważne.
- 91,4% ankietowanych zna zasady właściwego zachowania się w szkole. Tylko 8,6 % uczniów odpowiedziało, że nie zna tych zasad.

- Prawie wszyscy uczniowie znają swoje prawa i obowiązki w szkole. Odpowiedzi „tak” udzieliło 94,1% ankietowanych. 5,9% przyznało, że nie zna swoich praw i obowiązków.
- Informację o zasadach właściwego zachowania w szkole oraz o swoich prawach i obowiązkach uczniowie uzyskują od wychowawcy klasy (88,2%). 50% uczniów wskazało innych nauczycieli oraz panią dyrektor. Nieliczni wymienili kolegów (4 odpowiedzi).
- 97,2% uczniów odpowiedziało, że przestrzega zasad właściwego zachowania w szkole (około 2/3 „raczej tak”, a 1/3 „zdecydowanie tak”. Odpowiedź „raczej nie” wybrało 2,8% uczniów. Nikt nie zaznaczył opcji „zdecydowanie nie”.
- Bezpiecznie w szkole czuje się 80% uczniów. 20% ankietowanych wskazało odpowiedź „nie”.
- Najmniej bezpiecznym miejscem w szkole według ankietowanych uczniów jest toaleta (47,8%). Na drugim miejscu znalazło się podwórko szkolne. Jako najbardziej bezpieczne miejsca wskazane zostały sala gimnastyczna i szatnia.
- Pytanie 8 dotyczyło różnych negatywnych doświadczeń związanych z pobytem w szkole. Najwięcej uczniów (85,7%) wskazało takie negatywne zachowania koleżanek i kolegów jak: obrażanie, przezywanie, wyśmiewanie. 66,7% zaznaczyło wariant „ktoś cię uderzył, kopnął, popchnął”, pobicie zaznaczyło 5 ankietowanych, a 3 ankietowanych wskazało na kradzież pieniędzy.
- Jako sprawcę niewłaściwego zachowania 90,5% ankietowanych wskazało innego ucznia. 14% zaznaczyło, że była to osoba spoza szkoły.
- Na pytanie „Czy kiedykolwiek zdarzyło się, że zachowałeś się niewłaściwie wobec innego ucznia” odpowiedzi twierdzącej udzieliło 95,5% ankietowanych. 4,5% uczniów wskazało na niewłaściwe zachowanie wobec nauczyciela.
- Na niewłaściwe zachowanie nauczyciele mogą reagować w różny sposób. Uczniowie najczęściej wybierali odpowiedź, że nauczyciele zwracają uwagę i stosują ustne upomnienia (87,9%). Często też wpisywane są przez nauczycieli ujemne punkty (69,7%). Inne sposoby reagowania również uzyskały znaczące wartości procentowe. Poinformowanie rodziców (48,5%), zgłoszenie niewłaściwego zachowania wychowawcy (45,5%), omówienie problemu podczas lekcji wychowawczej (42,4%).
- W przypadku zagrożenia i poczucia braku bezpieczeństwa w szkole uczniowie najchętniej zwracają się o pomoc do rodziców (37,5%). Prawie 1/3 ankietowanych wskazała na nauczycieli.

- Uczniowie uznali, że nauczyciele i wychowawcy najczęściej zachęcają ich do pomocy koleżeńskiej (46,7%). Ponad 16% wskazało na okazywanie szacunku innym, a na trzecim miejscu wymieniono zachęcanie do udziału w konkursach.
- Uczniowie dostrzegają zależność swojej oceny z zachowania od postawy w szkole. Wskazało tak 86,7% ankietowanych. 13,3% uczniów uznało, że ich postawa szkolna nie ma wpływu na ocenę z zachowania.
- Większość uczniów (prawie 80%) wskazało na pozytywne postawy swoich koleżanek i kolegów. 21,2% było innego zdania wskazując na negatywne cechy takie jak: złośliwość, agresja, brak szacunku.

WNIOSKI WYNIKAJĄCE ZE SPOSTRZEŻEŃ UCZNIÓW:

Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród uczniów Szkoły Podstawowej w Wietrznie wynika, że szkoła jest przyjazna dla ucznia. Uczeń czuje się w niej bezpiecznie. Nie występują duże problemy związane z zachowaniem.

- Uczniowie mają świadomość, że przestrzeganie zasad właściwego zachowania jest ważne i ma wpływ na ocenę z zachowania.
- Uczniowie znają bardzo dobrze (ponad 90% wskazań) zasady właściwego zachowania oraz swoje prawa i obowiązki. Informacje te uzyskali od wychowawców na lekcjach wychowawczych, od innych nauczycieli oraz od pani dyrektor na apelach szkolnych. Ponad 97% uczniów odpowiedziało, że zasady właściwego zachowania są przez nich przestrzegane.

Zdecydowana większość uczniów (80%) czuje się w szkole bezpiecznie. Z negatywnych doświadczeń związanych z pobytem w szkole wymieniano obrażanie, przezywanie i wyśmiewanie. Sprawcami tego niewłaściwego zachowania byli inni uczniowie. Dlatego na lekcjach wychowawczych można jeszcze wyraźniej zwracać uwagę na te problemy.

10.2 Analiza ankiet dla nauczycieli

Ankieta składającą się z 10 pytań wypełniło anonimowo 15 z 16 nauczycieli zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Wietrznie. Jej celem było sprawdzenie, jakie są działania i efekty realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

WNIOSKI WYPLYWAJĄCE Z ANKIETOWANIA NAUCZYCIELI:

- Znaczna większość nauczycieli realizuje w swojej pracy zadania programu wychowawczo-profilaktycznego.
- Uczniowie chętnie zwracają się do nauczycieli ze swoimi problemami.
- Działania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w szkole wspomagają wszechstronny rozwój uczniów.
- Nauczyciele poziom bezpieczeństwa w szkole oceniają dobrze.
- Szkoła zauważa problemy uczniów.

10.3 Analizy ankiety dla rodziców

WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z ANKIETOWANIA RODZICÓW:

- Rodzice uważają szkołę za bezpieczne miejsce. 85,5% rodziców potwierdza, że ich dzieci czują się w szkole bezpiecznie. Żaden z rodziców nie wskazał w skali sześciostopniowej oceny najniższej.
- Miejscem w szkole najmniej bezpiecznym według rodziców jest podwórko szkolne oraz korytarz szkolny.
- 84,2% rodziców twierdzi że, dzieci znają zasady właściwego zachowania w szkole i w większości przestrzegają ich. 4. Prawie 50% rodziców uważa, że ich dzieci w szkole nie spotykają agresywne zachowania, 37 % rodziców twierdzi iż dzieci ktoś obrażał, przezywał wyśmiewał.
- 100% rodziców twierdzi, że nauczyciele reagują na niewłaściwe zachowania uczniów.

- Według 100% rodziców ich dzieci znają swoje prawa i obowiązki.
- Uczniowie mają świadomość zagrożeń wynikających z uzależnień.
- Rodzice uważają, iż szkoła zauważa problemy wychowawcze i zdrowotne uczniów.
- Wyniki ankiety wskazują, iż podejmowane przez szkołę działania wychowawcze i profilaktyczne (dyżury, przeprowadzane pogadanki, spotkania, zapewnianie dzieciom bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia) są efektywne i wpływają na zmniejszenie oraz eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań .
- Wniosek wynikający z ankiety: Wzmocnić dyżury nauczycieli na szkolnym korytarzu oraz podwórku.

11. Analiza dokumentacji szkolnej, obserwacja szkoły, wywiad z dyrektorem.

Po dokonaniu analizy dokumentacji szkolnej oraz na podstawie wywiadu z dyrektorem sformułowano następujące wnioski:

- Nauczyciele zapoznają uczniów z dokumentami szkolnymi, a zwłaszcza z niektórymi zapisami ujętymi w Statucie Szkoły, podczas lekcji wychowawczych. Natomiast rodzicom przekazywane są powyższe informacje podczas wywiadówek, czy za pośrednictwem strony internetowej, gdzie znajdują się ważne dokumenty szkolne.
- Organizowane są spotkania z przedstawicielami różnych instytucji, np. z policją.
- Na bieżąco realizowane są przedsięwzięcia mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz propagowanie odpowiedniego zachowania. Do takich działań zaliczyć można, m.in.: zabawy integracyjne, , pogadanki, programy profilaktyczne, spotkania z pedagogiem, nagradzanie.
- Nauczyciele dokonują oceny skuteczności swoich działań, wspólnie konsultują ich wyniki. W razie potrzeb działania wychowawcze są modyfikowane np. poprzez zmiany zapisów w Programie Profilaktyczno - Wychowawczym.
- Podczas każdej przerwy nauczyciele pełnią dyżury i obserwują zachowania uczniów, pilnując ich bezpieczeństwa.

- Na podstawie obserwacji podejmowanych w szkole działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa oraz tworzenia przyjaznego klimatu sformułowano wnioski:

W szkole funkcjonuje monitoring (korytarze, obejście wokół placówki). Uczniowie mają zakaz opuszczania budynku szkoły w trakcie trwania zajęć oraz przerw śródlekcyjnych. Wprowadzono dziennik elektroniczny, za pomocą którego rodzice i uczniowie na bieżąco mogą monitorować stopnie, frekwencje, uwagi.

12. Po przeprowadzonym wywiadzie ustalono, że pedagog szkolny:

- Na bieżąco dokonują obserwacji uczniów, przeprowadza badania ankietowe, rozmowy, wywiady z uczniami, rodzicami, wychowawcami klas.
- Wnioski z diagnoz wykorzystuje do planowania pracy wychowawczej i działań profilaktycznych.
- Wspiera wychowawców, nauczycieli i rodziców, przeprowadza zajęcia w klasach z problemami wychowawczymi, współpracuje z PPP (konsultacje, wnioski).
- W celu poprawy zachowań uczniów prowadzi zajęcia wychowawcze i profilaktyczne, opiekuje się w czasie przerw uczniami, którzy mają szansę się wyciszyć i uspokoić, prowadzi odpowiednie zajęcia z dziećmi ze specyficznymi wskazaniem ujętymi w opiniach i orzeczeniach PPP.

13. Pracownicy obsługi zwracają uwagę na następujące negatywne zachowanie uczniów, którzy:

- Nie dbają o ład i porządek – śmiecą, nie sprzątają po sobie, brudzą w toaletach.
- Używają wulgaryzmów głównie w stosunku do rówieśników, przejawiają agresję słowną i fizyczną.

14. Wnioski końcowe:

Na podstawie analizy narzędzi użytych w ewaluacji wewnętrznej: ankiet, wywiadów, analizy dokumentacji szkolnej zespół ewaluacyjny stwierdza:

- Uczniowie i rodzice są informowani o wymaganiach związanych z respektowaniem norm i kształtowaniem postaw przez udostępnianie zagadnień w formie planów lekcji wychowawczych, poza tym rodzice biorą udział w tworzeniu planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, nauczyciele przedstawiają również wymagania odnośnie ocen zachowania. Dokumentacja udostępniona jest na szkolnej stronie internetowej szkoły.
- W szkole respektowane są normy społeczne zarówno przez uczniów jak i nauczycieli oraz pracowników obsługi.
- Znajomość postaw i norm społecznych wśród uczniów jest powszechna.
- W szkole zadbano o stworzenie bezpiecznych warunków pracy dla uczniów podczas zajęć lekcyjnych, przerw i uroczystości przez właściwą opiekę nauczycielską, dyżury w czasie przerw.
- W szkole znajdują się dokumenty regulujące kryzysowe sytuacje oraz wspierające działania nauczycieli w zakresie kształtowania postaw u uczniów oraz regulujące postawy i normy społeczne. Dokumentacja w tym zakresie to m.in. program wychowawczo-profilaktyczny, protokoły rad pedagogicznych.
- Społeczność szkolna dba o przestrzeganie norm społecznych i kształtowanie postaw. Działania prowadzone w tym kierunku:
 - tworzenie sytuacji, w których uczniowie mogą wykazać się zachowaniami godnymi wobec innych,
 - akcje, które promują empatię i poszanowanie drugiego człowieka,
 - rozwijanie samodzielności i odpowiedzialności podczas wycieczek,
 - kultywowanie tradycji.
- Oddziaływania profilaktyczno- wychowawcze analizowane są wspólnie z rodzicami i uczniami. Na bieżąco podczas zajęć organizowanych w szkole uczniowie otrzymują informację zwrotną dotyczącą przestrzegania zasad i norm społecznych, oraz postaw,

biorą udział w ustalaniu oceny zachowania. Rodzice podczas zapoznawani są ze skutkami oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych, mają wpływ na tworzenie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

- Nauczyciele i rodzice uczestniczą w kształtowaniu pożądanych postaw dzieci celem wzmocnienia właściwych zachowań i usuwania zagrożeń.

15. Rekomendacje

Podsumowując ewaluację wewnętrzną zespół ewaluacyjny proponuje różne działania, których celem będzie poprawa i usprawnienie pracy szkoły związanej z kształtowaniem norm i postaw społecznych. Zostaną one wdrożone od przyszłego roku szkolnego 2021/2022. Chodzi o następujące działania:

- Promowanie na szkolnej stronie internetowej działań uczniowskich, motywowanie ich tym do jeszcze lepszej pracy.
- Kontynuowanie rozwijania kompetencji wychowawczych rodziców uczniów i radzenia sobie z trudnymi przypadkami podczas wywiadówek klasowych.
- Rozmawiać z uczniami, słuchać ich aktywnie, wspomagać w dążeniu do pełnego rozwoju emocjonalnego.
- Przypominać uczniom o konsekwencjach nieprzestrzegania norm społecznych oraz powtarzać zasady obowiązujące w szkole.
- Nieustannie podkreślać, że przemoc słowna i fizyczna niesie za sobą prawne konsekwencje.
- Wszyscy nauczyciele powinni respektować i egzekwować ustalone zapisy w szkolnym Systemie Oceniania Zachowania.
- Wprowadzać zajęcia z profilaktyki zachowań w celu eliminacji agresji słownej i fizycznej.
- Zwiększyć nadzór na korytarzach oraz podwórku.

- Na bieżąco informować rodziców o niepokojącym zachowaniu dzieci oraz innych niebezpiecznych sytuacjach, aby wyeliminować jak najwięcej negatywnych zachowań w szkole.